

BÉKEHARANG

A PÜSPÖKI METHODISTA EGYHÁZ HAVI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ EGY ÉVRE 2 PENGÓ 40 FILLÉR. A MELLÉKLET 80 FILLÉR. AMERIKÁBAN AZ ELŐFIZETÉSI DÍJ PORTÓVAL EGYÜTT 2 DOLLÁR. TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÜNK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

WALLRABENSTEIN JAKAB, NYIREGYHÁZA, DESSEWFFY-TÉR 10.

Csak egyetlen ember!

(Ap. 8. 8.)

Egyetlenegy ember s mégis micsoda emberfeletti eredményeket ért el!

Ki volt ez az ember?

Lapozgassunk a bibliában s megismerjük mindjárt.

Fiatal rabszolga, de istenfélő! Neve József. Bűn és bűnjel, rágalom és látszat elene; de Isten mellette, Isten vele! S az ember, akivel Isten volt, szolgasorból kormányzói székbe kerül s éveken át egy egész ország népével rendelkezik. Nemcsak Egyiptom népét, de a saját zsidó népét is megmentette az éhhaláltól. Csak egyetlenegy ember volt — de Isten vele volt!

Ott látsz egy kevély királyt, aki magánál erősebb, nagyobb hatalmat nem akar elismerni. Aki százezreket tart kényuralma alatt s építeti velük a hatalmas, ma is megcsodált egyiptomi gulákat.

Egy nap odalép elébe közönséges pásztorbottal a kezében Mózes. Nem is ékesen szóló, nem is gazdag, nem is hatalmas, csak amolyan lelenc féle s rettenthetetlen bátorsággal, kitartó szívóssággal kéri az elnyomott zsidó nép szabadonbocsátását. A büszke rabszolgátó Pharaó, akárhogyan is igyekezett e kérés teljesítése elől kibujni — a végén engednie kellett. A zsidó nép felszabadult a rabság alól! Csak egyetlenegy ember volt, Mózes, de Isten embere, Isten vele volt!

Ezrek meg ezrek harci fegyverzetben. Nem egy csapatban hősiiesen küzdöttek, győztek. Most ott közeledik feléjük Sámson, az Urnak odaszentelt férfi. A bátrak megrettennek, a győzelemhez szokott vitézek gyáván megfutamodnak! Sámson csak egyetlenegy szála ember, mégis győz! Miért? Mert az Ur vele volt!

Néhány egyszerű halász ember s egy pár ezer szegény ember Jeruzsálemben magaszgasztalja az élő Istent. Egymást mint testvéreket szeretik. Ceremoniáik nincsenek. Törvénykönyveik sincsenek. Csak egyetlenegy

törvényt ismernek s ez a törvény oda van írva mindegyiknek a szívébe. Ez a szeretetnek törvénye. A milliók észreveszik, üldözik, szétszórják őket. S tudomást vett rólok egész zsidóország! Allást foglalnak ezen, meg ezen a megfeszített Krisztus mellett, avagy ellene!

Csak egy pár egyszerű ember s mégis micsoda óriási, következményeiben kiszámíthatatlan eredmény.

Egy írástudó, éleselméjű farizeus. Gyűlöli a Krisztus keresztjét. Ott áll a tomboló s köveket dobáló fanatikus tömeg mögött s ruhájakat tartja, hogy annál könnyebben agyondobálhassák István vértanút, aki a Krisztusról vallást tett.

Ez a farizeus Damaskus falai alatt meglátja azt, akit általszegeztek, hangját hallja s ettől a perctől fogva átalakul, Saulusból Paulus lesz, az ellenségből Krisztusimádó jó tanítvány. Az Urtól nyert világosságot szerzeszét viszi. Predikál zsinagógákban, piactereken, predikál szegényeknek, gazdagoknak. — Néha hódoló tisztelettel fogadják be a feltámadott Krisztusról szóló vallástevését, néha meg ködobálással, vagy szeges korbáccsal fellelnek. De Pál hűségesen kitart mindvégig a megfeszített és feltámadott Krisztus mellett! Imái, igehirdetése, türe, szenvedése nyomán élő, hívó, Krisztuskövető gyülekezetek alakultak. Levelei még ma is mind az öt világrészben olvastatnak, hirdetteknék s még ma is megmozdulnak közönyös, bűnös, ellenséges szívek s átalakulnak s lesznek Krisztus igaz követőivé! Csak egyetlenegy ember s mégis milyen hatása volt és milyen hatása van ma is a világra!

Csak néhány rabszolga, néhány polgár, néhány asszony, néhány előkelő, néhány ifju és hajadon volt, aki a világverő Rómában összegyülekezett s imádkozott a bűnökben elmerült nép megtéréseért, újjászületéséért. Létezésüket, hatásukat érezték nemsokára fenn is, lenn is, fővárosban és vidéken!

Hiába szoritották őket az éj sötétjébe, mély erdőbe s földalatti katakombákba; itt voltak, éltek, az Ur Jézusról csejkekedetükkel,

bizonyosságot tettek s nem űk tüntek el a föld színéről, ahogyan üldözőik terveztek, hanem azokat söpörte el az Isten hatalmas, igazságot szolgáltató keze, akik az élő keresztyének vadállatok elé, máglyákra, vetették.

Csak néhány egyszerű ember! De Jézus Krisztusban hívő, imádkozó lélek, akiknek élete, szenvedése, halála milliókra, évszázadokra volt mély, maradandó hatással!

Csak egyetlenegy ember, Fülöp ment Samaria városába. S ez a lelki álmát alvó város, ennek az egy embernek hatalmas bizonyosságtételétől s a Szentlélek működésétől felébredt, megmozdult s az egész város örült! Miért? Mert Fülöp Jézus Krisztus evangéliumát hirdette. A gonosz lélek sokakból kiment, gutaütöttek, sánták, testi és lelkibetegek meggyógyultak. Az Ige nyomában hatalmas élet támadt, aminek örült az egész város! Csak egyetlenegy ember, mégis egy egész város mozdul meg, egy egész város tud ennek az egy embernek bizonyosságtelése, élete s működése felett örvendezni!

Ne mondd többé kedves lélek, hogy csak egyetlenegy ember vagy! Ne mondd, hogy csak egy csepp vagy a tengerben, hogy szavadnak, életednek hatása, ereje, következménye, eredménye nincsen! Van. Az Ur téged mint kovászt helyezett környezetedbe, hogy környezeted is megkapja a kovász ízét,

környezeted is vegye át tőled a krisztusi alázatosságot; türelmet, békülékenységet, mindent megbocsátó szeretetet! Amit te Krisztustól nyertél, — azt környezeted kell, hogy tőled nyerje! Ezért helyez az Ur súlyos beteget az egészségesek közé; bárány természetű tanítványt a veszekedők közé; békülékeny lelket a haragtartók, bosszuállók közé; adakozó szívűt a fősvények közé; abstinenseket a dobzódók s részegesek közé! Az Ur azt akarja, hogy gyermekei világítsanak a sötétségben bolyongóknak!

Érted már, hogy miért ment Fülöp Samariába? Miért örült életének, jöveteleének, Igehirdetésének az egész város? Érted már, miért kell szenvedő, beteges testtel, alázatos szívvel, békülékeny, megbocsátó, tünni tudó lélekkel, jószívűséggel egy-egy helyen laknod, hitetlenek között kitartanod? Azért, hogy az Urat megismerjék általad. Azt is tudod ezek után, hogy nem maradhat hatás, eredmény nélkül életed.

Lám, az a második elemibe járó kis lány, aki füzetébe azt írta: «a tánc bűn»; tanítója s az osztály többi gyermekeinek lelkében hatalmas megmozdulást idézett elő. Tanító is, gyermekek is, szülők is, szomszédok is s olyanok, akik erről hallottak, napokon át egyebet sem tárgyaltak, némelyek helyeselve, mások helytelenítve e mondat igazságát! Csak egy elemi iskolás kislány! De

Amerikai úti emlékeimből.

Közli: *Funk M.*

Franciaországon keresztül.

Az ember, mint német, sajátosságokkal lép át a svájci-francia határt. — «Strasbourg» neve fájdalmas érzéseket ébreszt a német kebelben.

Franciaországra nézve nagy csapás volt az, hogy elvesztette Elzász-Lotharingiát, de még súlyosabb volt a csapás, amely Németországot érte azáltal, hogy a franciák azt újra hatalmukba kerítették. Elvesztett háboruk! Még nehezebb volt az a német népre nézve, amidőn a jelen állapotot önként el kellett ismernie, azaz a német birodalom testéből kiszakított részről lemondani. Azonban ez oly lépés volt, amely előmozdította Európában a békét. Csak a lemondás hozhat békét. «Boldogok a békességre igyekezők...» egyesek éppen úgy, mint a nemzetek is!

Amint Straßbourgtól Páris felé utaztam, nagyon feltűnő volt, hogy *gyermekeket* sehol sem lehetett látni. Küldöttségünk Párisban egy hotelben volt elszállásolva, ahol a pincérek frakkba öltözve, elegánsan, szalvétával a kezükön szolgáltak. De cipőnknek csak a hegyét pucolták ki. Engem pedig úgy ta-

nitott nagyanyám, hogy a cipő sarkának éppen úgy kell fényleni, mint az elejének; az alapos embert a cipősarkának tisztaságáról lehet megismerni. Másodszor voltam Párisban, de a «szép város» ezuttal sem tudott föllelkésíteni, talán azért nem, mert a szép Budapest-ről jöttem ide.

A tengeren.

Amidőn a tengeren utaztunk, ismét tapasztalnom kellett, hogy az ember nem a tenger számára teremtett, hanem a száraz földért. Örülök annak a pillanatnak, amikor már nem kell a tengert látnom, hanem a száraz földet. A mi «Olympic» nevű pompás hajónk — egy uszó palota — egészen megtelt. A turista osztályban 400 magyar volt elszállásolva: miniszterek, földművesek, kereskedők, tisztviselők és megyei előjárók és az összes egyházaknak képviselői. Örömmel tapasztaltam, hogy az utasok nagyon kevés alkoholt fogyasztottak.

A tengeri utazás alkalmával ismeretséget kötöttem egyesekkel, akiknek felvilágosítással szolgálhattam a methodizmusról. Az egyházak és az állam képviselői mindnyájan örömeiknek adtak kifejezést afölött, hogy a methodisták is tisztelik nagy szabadsághősüket, Kossuthot. Ha egy fiatal egyházközösség, mint amilyen a methodista egyház

mivel bibliai igazságot irt, gondolkodásra, átlásfoglalásra kényszerítette a lelkeket!

Ha Jézus Krisztussal egyesültél hit által s az Ő nyomdokaiban jársz, lehetsz, kis gyermek avagy felnőtt, lehetsz szegény vagy gazdag; lehetsz igen egyszerű ember, avagy nagy bölcsész; életed hatással lesz környezetedre. Az Ur országában egyetlen egy embernek is óriási jelentősége van.

W. J.

=====

A házasság nemcsak testi, de lelki közösség.

A házasság annyit jelent, hogy a házaspár otthonosak a jóban.

Aki boldog akar lenni, ne házasodjon, mert a házasság annyit jelent = boldogítani!

Aki diadalmaskodva azt jelenti ki, mint házaspár: «Nekem volt igazam!» az nem ismeri az igazi szeretetet.

Aki nem képes félreértések után az első szeretetteljes szót kiejteni a száján — az ne kössön házasságot.

A házassághoz hit kell.

Magyarországon — újra és újra nehézségekbe ütközik, hol állami, hol egyházi régi berendezések miatt, akkor érthető, hogy rokonszenves neki a szabadsághős! Kossuth Lajos állást foglalt a vallásszabadság mellett is. — Tisztelet annak, akinek tisztelet jár! Több szép beszéd hangzott el egyesek ajkáról, szép volt a vasárnapi istentisztelet is, de a legtöbbet ért Hegedüs Loránt volt pénzügyminiszter ur beszéde. Témája ez volt: Jézus a tengeren. Élénken festette le annak a Jézusnak alakját, aki ma is él és sokak szívében munkálkodik. Ő bizonyosságot tett Isten ígéréseiről, amely őt is elvezette a megtérésre. Egykor ő is, mint holt keresztény élt, dacára annak, hogy megvolt keresztelve és tagja volt az egyháznak. A bolsevizmus borzalmai és népének pusztulása a bibliára terelték figyelmét és ott megtalálta Jézust. — Most már tudja ő is, hogy egy embernek az élete csak annyiban volt értékes, amennyiben az az emberiségnek szeretettel szolgált. Beszéde hatalmas benyomást gyakorolt ránk.

Ami egyházunknak Magyarországon való elismeréséről is beszélhettem az államnak és egyházaknak vezető férfiival. — A protestánsok nyíltan adtak kifejezést örömeiknek, de a katolikusok hidegek maradtak.

HIREK.

— *Tudósítás a borjádi predikátor konferenciáról.* Az előirt program szerint megtartottuk május 15., 16. és 17-én konferenciánkat. Az összes predikátorok tanulságos szavakkal, bibliai versek említésével s szerzett tapasztalataiknak felhasználásával nyújtották át gyülekezeteik üdvözlését. A kitűzött tételek felett élénk eszmecsere folytattak s úgy a borjádi, valamint a borjádi gyülekezethez tartozó áitai és pogányi testvérekkel áldott órákat töltöttek. Az Ur Igéjével gazdag mértékben táplálkoztunk s az imaközösség által egymást erősítettük is további hitre, kitartó türelemre s bátor küzdelemre. Borjádi predikátorunknak Hecker A. testvérenek s borjádi testvéreinknek e helyen is köszönetet mondunk a szives vendéglátásért. Fáradozzanak továbbra is hűséggel az Ur szőlőjében s megjön az eredmény!

— *Legközelebbi herületi konferenciánk* novemberben lesz Nyiregyházán. Ennek részletes programját lapunk egyik őszi számában közöljük.

— *Funk M.* superintendens testvérünk levél útján üdvözli gyülekezeteinket. Még jó egészségnek örvend s magát testvéreinek imáiba ajánlja.

Kossuth Lajos.

Magyarország fővárosának nyolcvan év kellett ahhoz, hogy fiai legnagyobbikának méltó emléket emeljen. Most már Amerika legnagyobb városának, Newyorknak is van Kossuth-emléke. Észak-Amerika egyesült államai lelkesülten fogadták be egykor azt a szabadsághóst, aki török fogságból jött. De lelkesek voltak a magyar zarándok csapat napjai 1928. márciusában is. Amint hajónk március 13-án este Newyork közelébe jutott, két kis hajóról magyar dallam hangzott feljűk. Amerikai magyarok üdvözölték a zarándokcsapatot. Volt zenészo, éneklés, kiáltás és sirás. Mig partraszálltunk, sok idő telt el. Csak 12 óraker éjjel találtam meg podgyászomat a kikötőben.

Igen erős rendőri készséget láttam ezalkalommal a kikötőben, amelyhez hasonló idáig még nem láttam. A mi autóbuszunkra felszállt két erős rendő, előttünk pedig egy rendőrauto ment. Ez a rejtély akkor lett világos előttem, amidőn megtudtam, hogy Amerikának bizonyos külföldi elemei tüntettek a magyar Kossuth-komissió ellen. A Newyork polgármesterénél és az Egyesült Államok elnökénél protestáltak az ellen, hogy a Kossuth-küldöttség partra szálljon. Azt is követelték, hogy a hivatalos fogadtatás ma-

— *Harman József* predikátor testvérünk kéri hazai testvéreinket, hogy a bolgár földrengés áldozataira gondoljanak s aki szeretne könyöradományokat küldeni, e címre küldhet: Harman József predikátor, Vojvodovo, kod Rahovo, Bulgária.

— *Kellemes nyaralás.* Budakeszin, «Tábor» üdülőtelepen előnyös feltételek mellett jó házikoszt kapható; világos, kényelmes szobák. Naponta ájtatosság. Felvilágosítást nyújt: Dr. Szalós, Budakeszi, Rákóczi-u. 2.

— *Egy kékkeresztes naplója* cím alatt egy megtért iszákos embernek az élettörténete jelent meg. Mindazok, akik az alkohol ellen küzdenek s mentő munkát végeznek, e könyv terjesztése által jó munkát végezhetnek. Ára 50 fill. Kapható: Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5.

— *«A tékozló fiú».* Hívő gyülekezetek ifjúsága szeret dolgozni az Ur szőlőjében. Szavaltatok, párbeszédetek szükségesek az ifjúsági ünnepélyek alkalmával. Bibliái tárgyú párbeszédekben magyar vallásos irodalmunk még igen szegény. Ezen akart lapunk szerkesztője segíteni, mikor kidolgozta ifjúsági egyesületek részére a tékozló fiúról szóló példázatot. A füzet beszédeket és párbeszédeteket és énekeket tartalmaz. A kidolgozás maga egy teljesen kész program, kezdve a bevezető beszédtől a befejező beszéddig. Ifjúsági egyesületeknek igen ajánljuk. Füzetenként

nem kapható, hanem csak úgy, ha az összes szereplőknek egy-egy füzetet vesznek; ami azt jelenti, hogy csak 13 füzet vehető egyszerre, aminek ára 5 pengő. Megvehető: Ker. Könyvesház, Budapest, Felsőerdősor 5.

A predikátor csak eszköz az Isten kezében.

Egy methodista ember éppen a kápolnába igyekszik, mikor egy jó barátja találkozik vele s így szólítja meg a methodistát: «Ön is a templomba siet, hogy azt az egyházzakadár Wesley Jánost (a methodista egyház alapítóját) hallgassa?» — A kérdezett erre azt felelte: «Nem Wesley kedvéért megyek a templomba, hanem azért, hogy meghallgassam, mit üzen nekem ma az Ur Wesley által!»

Ez jó felelet! Sokszor a hallgatók csak azért mennek a templomba, hogy egy-egy híres, jó szónokot hallgassanak. Az ilyen templombajárás nem sokat használ a léleknek. Aki azonban azért megy templomba, hogy Isten üzenetét, tanítását meghallgassa, az nagy lelki gyarapodással fogja az Igét hallgatni s áldással távozik az Ur házából!

radjon el. Persze nem értek el semmit. Akkor pedig gunybeszédekben — melyeket röpiratokban is terjesztettek — juttatták gyűlöletüket kifejezésre. Halomszámra dobták irataikat az utcára, amelyekben gyalázták a magyar kormányt, sőt még egy léghajót is igénybe vettek, amelyről gunyiratokkal dobálták a Kossuth-ünnepélyen résztvevőket. Még nagy plakátokat is vittek végig az utcákon, amelyekkel gyalázták a magyar kormányt. Olyan brutálisan viselkedtek a tüntetők, hogy maga «a szabadságnak hazája» is fellépett ellenük: Newyorkban a rendőrök kiszorították az utcákból a plakáthordozókat, Washingtonban pedig egyszerűen letartóztatták őket.

Március 14-én volt a fogadtatás Newyork polgármesterénél, Walkernál a városi esarnokban. Walker maga tartotta az üdvözlő beszédet. Utána a budapesti polgármester, Sipőcz ur beszélt. A beszédek tárgya «Szabadság és demokrácia» volt. Miután Walker ur a budapesti polgármestertől egy bronzszobrot vett át ajándékképpen, megtörtént a szokásos pillanatfelvétel.

Március 15-e Magyarországnak nagy napja volt. Egy nagy köztársaság ünnepelte a kis királyságot az ő nagy köztársasági fiában és szabadsághősében, Kossuthban. A

nagyszerű ötödik Avenue-ut (ahol a mi «Board of foreign Missions»-unknak az épülete is van) a legpompásabb napfényben vonult a 15.000 főből álló ünneplő csoport, némelyik diszmagyarban. Amerikai és magyar zászlók lobogtak egymás mellett békességben. Rendőr-zenekarok kezdték meg az ünneplést a pompás Princ nevű folyam partján, ahol Newyork városának Kossuth-emléke áll. Amerikai és magyar zenekarok vették be az emlékszobor leleplezési ünnepet. Az Egyesült Államok hadseregéből gyalogsági, tengerészeti és lovassági csoportok vettek részt az ünneplésen. Amint a szoborról lehullott a lepel 21 lövést adtak le annak tiszteletére. Newyork polgármestere egy lelkesült beszéddel átvette az emléket. Azután az összes magyar állami és egyházi előjárók, a főváros, a megyék, sőt még Kossuth kis szülőfaluja is, letették koszorúikat az emlékszobor mellé. Alulirott a magyar methodista egyház nevében tette le koszorúját, miután magyar és angol nyelven beszédet mondott. Lelkes éljenekkel halmozták el a Princetoni egyetem elnökét. Ő Magyarországnak a békekötés által előidézett szomorú sorsát fejtegetve, e szavakkal tette le koszorúját: Nem, nem, soha!

(Folyt. köv.)

Vallásos élet Angliában.

Irta: Márkus István.

Az igazság felmagasztalja a nemzetet, a bűn pedig gyaláztatára van a népnek.

Példabeszédek 14—34.

Mi köze van az igazságnak a bűnhöz? Semmi sem. Sőt az igazság és a bűn az a legnagyobb két ellentétes fogalom, mely a világ teremtése óta fenn áll és fenn fog állani az időknek végéig. Bűn, igazság, e két fogalom magában foglalja a legnagyobb ellentétet, de egyben burkoltan magában foglalja a természetes és megdönthetetlen eredményt is. — «Igazság», már magában a szóban rejlik az eredmény is: «a győzelem». A történelem számtalan példával igazolja, hogy a győzelem az igazságból fakad. Az egész természetes s megdönthetetlen tény, hogy a győzelem az igazságnak a függvénye. Ebből kifolyólag a bűnnek is kell, hogy függvénye legyen. «Bűn», ez a szó senkinek sem cseng kedvesen a fülébe, mert magában rejti a rettenetes eredményt, a «halált». Bűn, ez a szó sértőleg hangzik, mert amikor ezt a szót hallja az ember, lelki-furdalást érez. Lelki-furdalást érez, mert az ember saját bűneire emlékeztet. A bűnnek következménye a halál. A halál a bűnnek függvénye, melynek valóságát megdönteni nem lehet. Ennek valóságát Pál apostol bizonyítja a Rómabeliekhez írott levél 6. rész, utolsó versében, ahol is olvasható: «Mert a bűn zsoldja a halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban».

A XX. századnak művelt tömege az elkövetkezendő balsors csapásaitól szabadulni szeretne, de a bűnnek a csapásai-ra nem szívesen gondol. Az emberi-ség győzelem után vágyik, de azért tovább is csak a bűnben marad, elfelejti azt, hogy a győzelem csak az igazság függvénye. Győzelem után vágyunk? igazságos életre törekedjünk. Igazságos életet akarunk folytatni? vallásosak legyünk. Mi a vallásosság? Istenbe vetett hit. Vallásosság, erkölcsösség, minden boldogságnak alapja. Talán lesznek olyanok, kik sorimat olvasva mosolyogni fognak kijelentésemem. De nem engem nevetnek ki, hanem egyik költőnk, aki azt írta egyik versében: «Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha elvész, Róma ledől s rabigába görbed».

Természetes az erkölcsösség a vallásosságból ered, mert csak az a nép lehet erkölcsös, mely egyuttal vallásos is. Alább néhány adatot szeretnék felsorolni.

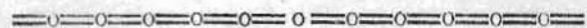
Anglia vallásosságáról. Arról a vallásosságról, mely minden külföldinek szemébe ötlök, aki Angliába jön. A vallásosság elő-

mozdító, tényező: a templom, istentisztelet, biblia, ének, vasárnap megszentelése. — Mire való a sok templom? kérdezheti valaki. A templom arra való, hogy ott az ember magát a vallásos életben gyakorolja. — Londonban alig lehet találni egy nagyobb utcát, ahol templom ne lenne. Egyik-másik utcán négy-öt templom is van. Londonnak egyik terén például négy templom van, melyeknek kapui ugyszólván egymásba nyílnak. Mennyi ideig kell hazánk fővárosában, Budapeszen gyalogolnunk, míg egy templomot találunk. Londonban ha az egyik templomból kimegyünk, már a másikban találjuk magunkat. Talán valaki azt mondja, minek az a sok templom, ugy sem megy a nép a templomba. Lehet, hogy másutt a templomok nem telnek meg, de a londoni templomok megtelnek. Az istentisztelet előtt a templomoknál az embereknek hosszú tömege sorakozik. Már egy órával az istentisztelet előtt megjelennek és ott állnak kettős sorokban az utcán, mivel a templomajtóik fél órával az istentisztelet előtt nyílnak meg. Aki templomkapunyitást után jön istentiszteletre az már alig kap helyet és ha kap, csak a legrosszabb helyet kapja. Különösen a vasárnap esti istentiszteletek szépen látogattak. Embereknek zöme vonul a templom felé nem pedig a színház s mozi felé. Vasárnap este, amikor istentiszteletek ideje van, minden színház és mozi zárva van. A templomok előtt összegyülekezett népre külön rendőr ügyel fel, aki kettős sorba állítja az érkező híveket, különben a templom bejáratánál óriási tolongás lenne. Az angol kormány még kevésnek találta a templomokat, engedélyt adott az egyházaknak és különféle társulatoknak, gyülekezeteknek az istentiszteletek szabadban való tartására. Nyilvános parkokban szabad előadások tartatnak. Egy-egy bibliai társulatnak az emberek elkezd énekelni és a köréje csoportosult tömeg vele együtt énekel. Megfigyeltem egy ilyen éneklő csoportot. Láttam ott uri hölgyeket, diákokat, gyermekeket, férfiakat stb. Ekkor arra gondoltam, hogy miért nem szégyel az angol nép az utca sarkán énekelni? Azért, mert vallásos. Más nép nem teszi meg, mert elfelejti az Ur Jézusnak azon mondását, mely a Máté 10. rész 32—33 versében van megírva. «Valaki azért vallást tesz én rólam» az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én mennyei Atyám előtt; aki pedig megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt».

Angliában a diákságot nem kell a templomba kényszeríteni. Az ifjuság önként is elmegy a templomba, mert a sportterek vasárnap zárva vannak. — Vasárnap semmiféle sportot nem szabad üzni. Minden labdarúgó mérkőzést és egyéb mérkőzést hétköznapiokon, különösen szombat délután intéznek el.

Angliában a vasárnap valóban a nyugalomnak napja. (The day of rest.) Már szombaton délelőtt zárnak az összes hivatalok, bankok s egyes üzletek. Vasárnap reggel teljes csend honol, csak itt-ott látni egy-egy lelket, ahol különben hétköznapon áthatolhatatlan embertömeg járkal. Vasárnap sokkal kisebb a járműforgalom is, csak a legnélkülözhetetlenebb járművek közlekednek. A családok vasárnaponként kimennek a parkokba s ott költik el ebédjüket is. Az angol nép közvetlen, ami már vallásosságában is nyilvánul. Az Istent közvetlenül a templomban s a természetben keresik. Adná a Mindenható, hogy hazánkban is több templom épülne s a nép álmából fölébredne.

Angliában már a gyermekbe belenevelik a vallásosságot és a jótékony célokra való adakozást. Volt alkalmam látni kis gyermekeket, akik még ugyiszólván alig tudnak járni, de perselypénzt ők is úgy dobnak a perselybe, mint az idős emberek. Ebből kifolyólag Angliában a perselypénz elég tekintélyes összeget tesz ki. Csak két példát említek. Egy baptista gyülekezetben, ahol mintegy 150 tag van, egy vasárnapi perselypénz összege kitett körülbelül 290 pengőt. — Egy methodista gyülekezetben, ahol mintegy 500 tag van, egy vasárnap délelőtti kollekta kitett 840 pengőt. Hogy még egy harmadik példát is hozzak, megemlítem, hogy az állami egyházakban az eredmény nem kisebb. Londonnak egyik templomában, mely nem a legnagyobbak közé tartozik, a husvétii kollekta kitett összesen 4000 pengőt. — Angliában ugyanis minden vasárnap kihirdetik az előző vasárnapi perselypénz összegét. Most ezeket után valaki azt mondaná, hogy ilyen akadozás csak Angliában lehetséges. Az tény és valóság, hogy csak az adhat, akinek van; de az is tény, hogy csak annak van, aki az igazságot szereti, aki Istenben hisz. Az Istent mint teremtő és áldó mennyei Atyát ismerjük. Az Isten mindenkit áldani akar, mindenkinek adni akar. Természetesen csak annak adhat, aki kér, csak azt áldhatja meg, aki közeledik hozzá. Az Ur Jézus mondja: «Kérjétek és megadatik nektek». Vegyünk az Urtól, hogy mi is adhassunk!

A házasság nem egymásnak imádása, hanem szüntelen való imádkozás.

Arra törekedjünk, hogy Jézus szelleme mindjobban áthassa lényünket, akkor nem fogunk félni a haláltól és nem állunk vigasztalanul az Urban elhunyt szereteteink koporsójánál és ha baj, veszély ér, lelki megnyugvással bizonyítjuk azt, hogy Isten szent Fia megszabadít minket.

A lélek honvágyáról.

A legtöbb embernél alszik a honvágy a lélekben. De felébredhet. Erről egy monda így szól: Volt egy polgárnak egy leánya. Egy napon történt, hogy ez a leány nagyon megsértette apját. A büntetéstől való félelmében a közeli erdőbe szökött és pedig olyan rejtekhelyre, hogy az apjától kiküldött szolgák nem találták meg. Ekkor az aggódó atya építetett egy tornyot és abba egy harangot Minden reggel és este harangoztatott az atya avégből, hátha a leánya a harangszó hallattára mégis visszajönne. Mikor egyszer a leány a távolban hallotta a hívogató harang szavát, felébredt lelkében a honvágy. Haza indult s atyja nyakába borulva bocsánatot kért tőle, aki meg is bocsátott. Nem-e hasonlítunk mindannyian ehhez a leányhoz, akik atyai házunkat elhagyva, bolyongunk az idegenben? Nem-e tévedtünk el mi is a világ hajszájában, saját utaink és terveink zürzavarában, bűneink és szenvedélyeink bozótjában?

De halld csak, hogy szól a lelkiismeret harangocskája, egész halkán, de érthetően mélyen a szívedben. Hogyan is történt?

Talán egy régen elfelejtett éneknek az akkordjai csengtek füledben, mint egy távoli világból. Talán elhalt édesanyád vagy a már régen kimúlt édesapád, a tiszteletreméltó tanító, vagy lelkész képe állt intőn és figyelmeztetően előtted. Talán az alpesi jeges hónak a vakító fehérsége, a hegyi tó sötét-kék színe, a csillagok távoli ragyogása az éjjelei égboltozaton egy, gyermekarc mosolygó ártatlansága, egy nem érintett szüzi szépségnek tiszta fénye? Talán egy Bach zenéje, egy Raffael művészete, egy Goethe költészete, amelyek a te lelkedben visszhangot keltettek?

Mindenesetre, megszólalt. E harangocská kondulása alatt elfelejtetted a világ örömet és bánatát. Semmi sem tudott téged már kielégíteni. Haza kellett menned, csak haza.

Kiosontál a fényes társaságok gyönyörűen kivilágított termeiből, elhagyta a táncolók seregét és odamentél, ahol senkit sem láttál, a sötét éjszakába, a néma erdőbe, a kamrácskádba mentél magad után bezárva az ajtót. Itt a magányosságnak mély csendjében tört ki szívedből az erős honvágy: «Az egyedüllettemben kívánkozom csak haza, haza.» Akkor erőt vettél magadon és igyekeztél legyőzni ezt a gyengeséget. De tudjad meg, ez nem volt gyengeség, hanem a legnemesebb érzésnek a kitörése, a léleknek az igazi hon utáni vágya, amely hont nem találod meg itt a földön, hanem odafönn.

Az emberi lélek honvágya az élő Isten után, amelyet a zsoltáriró a következő szavakkal fejez ki: Mint a szarvas kívánkozik a folyóvizekre, ugy kívánkozik az én lel-

kem hozzád oh Isten! Szomjuhozik az én lelkem Istenhez, az élő Istenhez; mikor mehetnek el és jelenhetnek meg Isten előtt?

Hogyan lehet a lélek honvágyát kielégíteni? Csak úgy, ha a lélek ahhoz jő, aki elhagyta atyai házáat, hogy az elveszetteket hazahozza. Ha Jézushoz, a Megfeszített és Feláldozotthoz az élő Isten Fiához jő.

A Jézus Krisztusba vetett hit által lesz a honvágytól beteg lélek egészséges. Az ő követésében lép Jézus tanítványa arra a keskeny ösvényre, amely az égi hon felé vezet, abba a városba, amelynek utcái aranyból vannak és amelyről a költő a következőket mondja:

*Mint leszek,
Mint leszek,
Ha majd Jézushoz megyek!
Arany utcák városába,
Szívemet mily gyönyör várja?
Elmém még nem érti meg!*

Goethe Iphigeniájában leírja azt a magistermetű prófétanőt, amint a Fekete tenger partján állva áttekint a tenger tulsó partjára és *«keresi lelkével a görögök honát»*.

Boldog az a földi polgár, aki beismerte, hogy nem ez a föld az ő otthona, hanem csak ez időnek a partjáról tekint fel az égi honba, az örök boldogságba, akinek a Jézus Krisztusban megjelent az örök élet és birtokosa annak..

*Ha felébred a honvágy...
Felébredt már benned?
Lelked honvágya már ki van elégítve?*

H. H.

IMÁM.

*Szeretett nagy Istenem,
Áldó, őrző, jó Atyám,
Alázattal borulok
Eléd, míg jöszszál imám,
Bánóm Neked feltárom,
Égi kegyelmed várom.*

*Érzem, mily hülsen vagyok,
Hányszor teszek Ellened,
A világ szerelméért
Harcba szállok Toveled.
De Te, mint jó, szent Atyám,
Meghallod esdő imám.*

*Uram, küldd rám Lelkedet,
Add, csak Neked szolgáljon!
Bár keményen ver sorsom,
Hitben szilárdan álljak!
Benned éljek szelíden,
S Tied legyen a szívem!*

SZABÓ LAJOS.

A hit hallásból van.

Mostanában nagyon sokszor hallom azt a közkefejezést: «Mindenki maradjon abban a vallásban, amelyikben született!»

Már régen sokat gondolkoztam e mondas jelentőségén, de mindig sántának éreztem. Nem is igen hallottam komoly vallásos egyéntől. Mindig olyan valaki mondta, ki minden ügygel többet foglalkozott, mint a vallással. A hittel meg épen semmit sem tördött.

Az ilyen ember rendesen, rosszul jött a pennám alá, kijavítom, kivétel nélkül valamennyie történelmi felekezetbe tartozott. — Néha el-elmegy a templomba. Rendesen gondozott énekeskönyve van. Istentiszteletre csak is kiöltözötten megy. Nagyon meg is szólna, ha előtte valaki közönséges munkás ruhában jelenne meg ott. Istenről való tanításra szerinte csak a pap jogosult. Az egyházi adó kivetését szükségesnek tartja, a megfizetését illendő kötelességnek nézi. A papot templomon kívül közönséges embernek ismeri, ki minden emberi gyöngeségét ép úgy szabadon mutogathatja, mint ő, vagy bárki. Hiszen az ember, sem ő, sem más, a pap sem lehet fából. Stb.

Megvallom, hosszú ideig a kifejezés hibáit nem láttam. — Hallgatólagosan magam is helyeseltem. De hamar feltűnt, hogy azok, kik gyülekezeti közösséget változtattak, életmódot is cseréltek. Levették világias szokásaikat és a hit dolgaival, mint nélkülözhetetlen életszükséglettel szerettek foglalkozni. Az előbbiek pedig az utóbbiakat ajtatosoknak, szenteskedőknek stb. nevezték.

Az utóbbiak magaviseletét szebbnek, istenfélőbbnek, hitszerűbbnek találtam. Ugy gondoltam azonban, hogy régi felekezeti közösségükben is élhettek volna így, sőt így vallásszerintibb lett volna életük. Még magam is megkérdeztem, hogy miért léptek ki régi hitükből. Egészen meglepett fejeletük bölcsesége és természetessége. «Mi nem térünk más hitre, csak az Isten Atyánknak ismerjük komolyan és mint gyermekei azokkal kívánunk társaságában lenni, kik a saját lelküket tartják templomnak. Amit eddig tanítottak, de komolyan nem tettek éretlünk, most valóban elhittük és úgy akarunk élni.»

«Hát miért léptek ki a régi gyülekezetből?» — kérdeztem.

«Mert ott csak gunyoltak és rontottak, itt pedig építenek. Stb.»

Gondolkoztam. Most értem, hogy a hitben nem születik senki. Hiszen a hit hallásból van. (Róm. 10:17.) Ezért mondta az Ur Jézus is: «Tanítsatok minden népeket!» (Máté 28:10.)

Látom, hogy ahol tanítanak hit szerjint s élnek a világnak, ott kötelességévé teszik a

hívóknak, hogy külön társaságba tömörüljenek.

Egy a tennivaló tehát. Aki tanít, legyen példaadó is! Így lehet a híveket megnyerni. Különböztetve a híveket, mint hitetleneket hagyják el tanítójukat.

A hit hallásból van. Abba nem lehet szülni. De minél inkább hisz valaki, annál inkább többet kíván belőle hallani, vele foglalkozni. Így tömörülnek külön társaságba azok, kik Istenről nemcsak hallani akarnak, de neki is óhajtnak szentelni életüket.

Ma már értem a hívókat. Csak azokat nem értem, kik tanításukat maguk nem tartják meg. Ha ők megváltoznak, változik a helyzet is. A hívők mellettük maradnak s a hitetlenek hagyják el őket.

Bár hitetlen ne lenne senki sem!

Szabó Lajos.

A házastársak egymással való foglalkozása fontosabb a ruhavasalásnál.

A házasság mindig ezt kiáltja: Csak haza! Csak haza!

A feleséggel foglalkozni fontosabb, mint az újság.

A keresztről szóló beszéd a zsidóknak botrány.

Mikor a zsidó rabbiból evangélikus letéskész lett Gurland még gyermek volt, sokszor hallotta, hogy szülei Jézusról beszélve, őt ördögi embernek s hamis Messiásnak állították oda. Kíváncsi volt, ki lehet ez a Jézus. Egyszer egy orosz könyv akadt a kezébe, amelyben a keresztfeszített Jézus képe volt. Gurlandot annyira meghatóta ez a kép, hogy nem tudott tőle megválni. De a könyvet vissza kellett adni. Felment a padlásra, ott egy heringes hordót tett maga elé s lerajzolta. Észre sem vette, hogy egyik óra a másik után telik. Azt sem vette észre, mikor atyja ott állt mellette. Atyja látva, hogy fia mit rajzol, hajánál fogva ráncigálta fiát ide s oda, ledobta a földre, lábbal taposta, szidta s a végén dühében ledobta a padlásról. Gurland ájultan feküdt a földön s több sebből vérzett. Egész életén át látni lehetett homlokán azt a sebet, amit akkor szerzett, mikor atyja a padlásról ledobta!

Nagy még sokak szívében a gyűlölet Jézus iránt. Pedig úgy a zsidó, mint a keresztyén másképp nem üdvözülhet, csak a megfeszített Krisztus által!

Te hiszel-e ő benne? Elfogadta-e őt Messiasodnak?

W. J.

Különböző temperamentumok. Betheniában három különböző testvér élt. Márta, a szorgoskodó, gondoskodó, mindent rendben tartó háziasszony. Mária, a csendesen elgondolkozó, kissé szentimentális természet, akinek szeme nem annyira a házi dolgokra irányul, mint inkább befelé, a lélek mélyébe. Lázár, a hallgatag, a gondolkodó ember. Ha más-más természetű is volt mindegyik e három közül, azért mindegyik szerette és követte Jézust. Ahol Jézust szeretik a szülők és testvérek — ott a különböző temperamentum dacára is jól megférnek egy helyben s egymás javára kiegészítik egymást! A flegmatikus, a sanglikus, a cholericus s a szentimentális természet csak a Jézus Krisztus szeretetében egyeztethető össze!

John 11:23 Akinek két élete volt. Egy bátor katonakiment a lövészárokból, hogy az ároktól nem messze fekvő sebesült bajtársát bevonszolja a biztos fedezékbe. Kapitánya rászólt: «Fiam ne menj ki a fedezékből, hisz neked is csak egy életed van, ne játszd hát életeddel!» A bátor katonakatonában, ki ismerete a bibliát s hitt a feltámadott Krisztusban, azt válaszolta: «Nekem nem egy, hanem két életem van. Egy itt e földön s egy odaát a mennyekben! Aki az Ur Jézusban hisz s benne bizik, annak földi életén kívül van örökélete is! — Neked van-e két életed?»

Betörő lett egy jómódu bognármester, hogy még egy házat vehessen magának. — Lepsényben tetten értek egy embert, amint késő este a lepsényi postahivatal falát kezdte bontogatni. Az elfogott betörő beismerte, hogy Baranya megye több községében követett el betöréseket s ezért a csendőrök Pécsre kísérték, hogy a helyszínen folytassák a nyomozást. Az elfogott emberről megállapították, hogy Horváth Gyulának hívják, Nagykönyi községben lakik, igen jómódu bognármester, birtoka és háza is van. Horváth Gyula, amikor megkérdezték tőle, hogy miért követte el a betöréseket, azt a meglepő választ adta, hogy még egy házat akart magának venni. — Mit igazol ez az igaz eset? Hogy az ember szíve telhetetlen. Ha van egy háza, még egyet akar; ha van 10 hold földje, még másik 10-et akar! Ha az illető a lelki kincsek gyűjtésével foglalkozott volna, bizonyára nem kerül csendőrkézre. W. J.

Jézus közössége nélkül a házasság nem szövetség s életközösség, hanem csak átmeneti szerződés.